

Kategoria: Polityka Zdrowotna

Opublikowano: piątek, 23, styczeń 2026 07:32

Rafał Rudka

Odsłony: 821

Zarząd Związku Powiatów Polskich 21 stycznia 2026 roku przyjął stanowisko wzywające rząd do podjęcia natychmiastowych działań naprawczych w systemie ochrony zdrowia. Dokument szczegółowo opisuje przyczyny kryzysu w sektorze ochrony zdrowia i wskazuje konkretne rozwiązania. Samorządowcy ostrzegają, że bez systemowych zmian programy naprawcze poszczególnych szpitali nie przyniosą rezultatu.

Cztery główne zagrożenia dla szpitali powiatowych

W stanowisku ZPP wymienia cztery konkretne decyzje, które w ocenie samorządowców bezpośrednio zagrażają funkcjonowaniu szpitali powiatowych.

Po pierwsze, Narodowy Fundusz Zdrowia przygotowuje jednostronnie umowy ryczałtowe na 2026 rok na poziomie istotnie niższym niż faktyczne wykonanie świadczeń w 2025 roku. Po drugie, zrezygnowano z realizacji programu „Dobry posiłek w szpitalu”, jednocześnie przerzucając na szpitale koszty sfinansowania wyższego standardu żywienia.

Kolejny problem to planowana likwidacja współczynników korygujących wycenę świadczeń dla najmniejszych szpitali. Czwartym zagrożeniem jest wielomiesięczne odwlekanie płatności za tzw. świadczenia nielimitowane.

Związek Powiatów Polskich ocenia, że wymienione działania stanowią „*ukrytą formę wymuszenia likwidacji bądź restrukturyzacji poszczególnych szpitali powiatowych*”. Dokument określa takie podejście jako „*operację bez znieczulenia na żywym organizmie*” i dodaje, że jest to „*operacja nie dotycząca przyczyny choroby*”.

Siedem systemowych dysfunkcji

Samorządowcy podkreślają, że obecna sytuacja szpitali powiatowych nie wynika z nieumiejętności ich prowadzenia, lecz z dysfunkcji całego systemu. W stanowisku wymieniono siedem kluczowych problemów systemowych.

Pierwszym jest nieefektywne funkcjonowanie systemu podstawowej opieki zdrowotnej, co prowadzi do przeciążenia nocnej i świątecznej pomocy lekarskiej, ambulatoryjnej opieki specjalistycznej i szpitalnych oddziałów ratunkowych.

Kolejny problem to skonstruowanie sieci szpitali i zasad jej funkcjonowania w sposób podporządkowany interesom finansów państwa, a nie interesom pacjentów. Trzecią kwestią jest przedłużenie na nieograniczony czas rozwiązań przewidujących coroczny dynamiczny wzrost wynagrodzeń personelu medycznego, mimo że pensje osiągnęły już godny poziom.

ZPP wskazuje również na brak rozwiązań limitujących wysokość wynagrodzeń w ramach świadczeń finansowanych ze środków publicznych oraz niewłaściwą metodologię wyceny świadczeń przez Agencję Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji. Ta ostatnia prowadzi do zbyt późnej waloryzacji wycen oraz nieuzasadnionego zróżnicowania rentowności poszczególnych świadczeń.

Szóstym problemem jest brak realnego wdrożenia do polskiego prawa wyroku Trybunału Konstytucyjnego uznającego za niekonstytucyjne przerzucenie na organy tworzące finansowych

konsekwencji systemowego niedofinansowania świadczeń zdrowotnych.

Siódmą dysfunkcją jest – według samorządowców – „*wiara polityków, że przy dynamicznym wzroście kosztów system jest w stanie funkcjonować bez adekwatnego poziomu składki zdrowotnej*”.

Historia ostrzeżeń i apeli

Dokument przypomina, że Związek Powiatów Polskich od lat ostrzegał przed narastającym problemem. W minionych latach konsekwentnie negatywnie opiniował rozwiązania pogarszające długoterminowo system ochrony zdrowia.

Samorządowcy sprzeciwiali się przerwaniu z budżetu państwa na Narodowy Fundusz Zdrowia finansowania kolejnych kosztownych zadań oraz rozwiązaniom obniżającym wydajność składki zdrowotnej jako podstawowego źródła finansowania systemu ochrony zdrowia.

ZPP od lat wnioskował również o oparcie systemu na funkcjonowaniu Lokalnych Centrów Zdrowia, które miałyby umożliwić racjonalizację wykorzystania zasobów systemu ochrony zdrowia.

W stanowisku czytamy, że „*poszczególne rządy bezrefleksyjnie nie wsłuchiwały się w głos samorządowych praktyków a w ślad za radami różnych grup interesu podążały ścieżką, która doprowadziła do obecnego kryzysu*”.

Ostrzeżenie przed paraliżem systemu

Kluczowy fragment stanowiska zawiera ostrzeżenie: „*Realizacja obowiązku udzielania świadczeń zdrowotnych przez szpitale powiatowe w obecnym stanie prawnym, organizacyjnym i finansowym nieuchronnie prowadzi do narastania zadłużenia w skali niemożliwej do opanowania, a w konsekwencji do paraliżu funkcjonowania systemu na poziomie lokalnym*”.

ZPP stwierdza jednocześnie, że „*w obecnych uwarunkowaniach realizacja programów naprawczych przez szpitale nie przyniesie rezultatu w postaci zapewnienia stabilnego i trwałego bezpieczeństwa zdrowotnego obywateli*”.

Dokument wprost odnosi się do sytuacji politycznej: „*Rozumiemy dzisiejszą polityczną pokusę udawania, że problemu nie ma – z nadzieją, że w ten sposób uda się dotrzeć do końca kadencji Parlamentu. Problem jednak w ten sposób nie zniknie, a jedynie jeszcze bardziej narodzi się – ze szkodą dla obywateli*”.

Wojewódzkie plany transformacji jako narzędzie koordynacji

Znaczącą część stanowiska poświęcono problematyce wojewódzkich planów transformacji. Samorządowcy przypominają, że wojewodowie mają narzędzie w postaci tych planów, które pozwala na realizację funkcji koordynacyjnej i zapewnienie równego dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej w warunkach niezbędnej transformacji systemu.

W praktyce jednak wojewódzkie plany transformacji nie pełnią roli określonej przez ustawodawcę. ZPP wymienia cztery główne przyczyny tego stanu rzeczy.

Kategoria: Polityka Zdrowotna

Opublikowano: piątek, 23, styczeń 2026 07:32

Rafał Rudka

Odłony: 821

Pierwsza to brak odpowiednich kadr na poziomie urzędów wojewódzkich, które posiadałyby wiedzę i doświadczenie w zakresie planowania strategicznego w sektorze ochrony zdrowia.

Druga przyczyna to wadliwa konstrukcja planu. Opracowany w 2022 roku wzór wojewódzkiego planu transformacji w formie tabelarycznej nie pozwala w praktyce ocenić, jaki jest stan wyjściowy w zakresie organizacji systemu ochrony zdrowia, a jaki powinien być model docelowy, do jakiego dane województwo powinno dążyć w perspektywie pięcioletniej.

Trzeci problem to brak bieżącej aktualizacji planów. Jedyne działania w tym obszarze były podejmowane pod dużą presją czasową w związku z koniecznością rozpisania konkursów finansowanych z Krajowego Planu Odbudowy.

Czwarta kwestia to marginalizacja wojewódzkich rad do spraw potrzeb zdrowotnych. Z informacji z poszczególnych województw wynika, że wojewodowie zupełnie nie wykorzystują potencjału tych rad – nie zwołują posiedzeń, przesyłają projekty dokumentów do zaopiniowania w ostatniej chwili, nie przekazują członkom rady materiałów źródłowych.

Postulat pierwszego kroku

Związek Powiatów Polskich postuluje zmianę obecnej praktyki funkcjonowania wojewódzkich planów transformacji. Jak zastrzega dokument, nie stanowi to *„panaceum na wszystkie problemy, z jakimi będą mierzyć się szpitale wdrażając programy naprawcze, ale byłaby pierwszym, niezbędnym krokiem”*.

Taka zmiana pozwoliłaby na uczynienie z wojewódzkich planów transformacji rzeczywistego, a nie tylko pozornego narzędzia zarządczego w sektorze ochrony zdrowia. Pozwoliłaby również uzasadnić racjonalność i słuszość, być może niepopularnych społecznie decyzji podejmowanych w ramach realizacji programów naprawczych.

Stanowisko podkreśla jednak: *„Nawet pełne wdrożenie programów naprawczych w szpitalach powiatowych nie zlikwiduje systemowej luki finansowej, która będzie skutecznie niweczyć cele, jakie rzekomo mają zostać osiągnięte dzięki tym programom”*.

Rozróżnienie na działania wymagające zmian ustawowych i wykonawczych

Dokument zwraca uwagę, że część działań naprawczych jest uzależniona od zmian ustawowych i może napotkać na różne bariery. Wiele jednak działań wymaga tylko zmian aktów wykonawczych lub wręcz stosowania już obowiązującego prawa.

Jako przykład podano koordynację zmian strukturalnych na poziomie poszczególnych województw. Brak takiej koordynacji spowoduje, że ewentualne programy naprawcze będą realizowane wyłącznie z perspektywy poprawy kondycji finansowej podmiotów leczniczych, z pominięciem aspektu związanego z zapewnieniem równego dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej.

Apel i deklaracja współpracy

Stanowisko kończy się apelem: *„Z tego względu wzywamy Premiera i podległą mu administrację rządową do podjęcia realnych działań naprawczych. Najwyższy czas skończyć z pozorowaniem działań”*.

Związek Powiatów Polskich przyjął stanowisko ws. kryzysu w ochronie zdrowia. Domaga się natychmiastowych działań

Kategoria: Polityka Zdrowotna

Opublikowano: piątek, 23, styczeń 2026 07:32

Rafał Rudka

Odsłony: 821

Związek Powiatów Polskich jednocześnie *„tradycyjnie deklaruje wolę współpracy przy poszukiwaniu optymalnych rozwiązań”*.

Z pełną treścią stanowiska Związku Powiatów Polskich można zapoznać się [TUTAJ](#).